

ВСТУПНА МІСІЯ: Я — ДРУГ ЧИ ЗАГРОЗА?

Робочий зошит дослідника гуманного світу.

Очікувані результати уроку:

- ✓ Я усвідомлюю, що домашні улюбленці та інші тварини — живі істоти з потребами, емоціями та правами.
- ✓ Я вмію аналізувати реальні ситуації та розрізняти в них гуманне й негуманне ставлення до тварин.
- ✓ Я відчуваю емпатію до тварин та відповідальність за їхнє життя.
- ✓ Я шукаю та пропоную реальні рішення для допомоги тваринам у різних умовах.
- ✓ Я формую власну позицію щодо експлуатації тварин, домашнього догляду за вихованцями та проблеми безпритульності.

Мотивація:

ОПИС МІСІЇ

Ви — детективи гуманного світу! Сьогодні перед вами стоїть непросте завдання: розслідувати, як тварини опинилися в небезпеці та що ми можемо зробити, щоб їм допомогти.

ВСТУПНА ІСТОРІЯ:

Уявіть, що ви йдете вулицею та бачите маленьке **налякане кошеня**, яке ховається від дощу під лавкою. А ось поруч **покинутий собака** шукає щось у сміттовому контейнері. Якщо пройти далі – побачимо циркову арену, де **тигр** виконує трюки під гучні оплески.

**Чи замислювались ви, що стоїть за цими історіями життя тварин?
Чи всі вони отримують те, на що заслуговують?
Як ми можемо стати героями для них?**

**Коротке відео про те як люди
змінюють життя тварин — врятована
захисниками України в зоні бойових дій
собака Нона**

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

- ➔ Як ви гадаєте, чи можуть домашні улюбленці відчувати радість, страх чи біль?
- ➔ Чи всі тварини живуть так, як вони мали б?
- ➔ Як люди можуть впливати на життя домашніх улюбленців та інших тварин — позитивно або негативно?

ТОБІ МОЖЕ ЗНАДОБИТИСЯ:

Перед справжнім розслідуванням детективам потрібні інструменти! Ось що стане вам у пригоді:

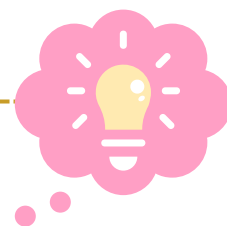

**Ти молодець!
Вперед!**

Чи задумувалися ви, що домашні улюбленці можуть бути залежні від нас більше, ніж ми від них?

Ми вирішуємо, де вони житимуть, що їстимуть, чи будуть вони щасливі або ж потраплять у жорстокі умови. З'ясуймо, де межа між відповідальністю та байдужістю!

1. ДРУЗИ, А НЕ ІГРАШКИ

Поради для дітей які хочуть завести домашнього улюбленця

Зміна стилю життя

Ваша буденність зміниться на довгий час, тож ретельно обміркуйте, ви у пошуках друга для активних ігор на вулиці, чи спокійного споглядача поруч на дивані, адже кожен собака має свій темперамент!

Життєвий простір

Гарно продумайте зручне місце для цуценяти і пам'ятайте - чим більше у нього своїх особистих речей, тим менше він буде користуватись вашими.

Витрати

Сядьте та порахуйте, скільки коштів необхідно на місяць для комфортного забезпечення потреб цуценяти щоденних та незапланованих.

Поведінкові потреби

Соціалізація на спеціальних майданчиках з іншими цуценятами та заняття з кінологом важливі для побудови комфортних стосунків та допоможуть краще розуміти улюбленця – варто це врахувати при плануванні часу та місця

Родина та співмешканці

Важливо врахувати хто буде допомагати з цуценям у щоденному піклуванні, бо період росту потребує більше часу та уваги, хоча кожен день безцінний

Відвідайте друзів із цуценятами

Спробуйте провести цілий день у друзів чи родичів які мають у родині цуценя, та спробуйте з ранку до вечора взяти на себе більше турбот про нього.

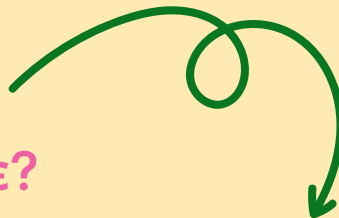
Думайте та дійте як відповідальний друг: перш ніж заводити улюбленця, оцініть, чи зможете ви стати для нього справжньою сім'єю.

Факт: домашні тварини — **живі істоти**, які, як і кожен з нас, мають власні потреби та емоції. І перш за все — прив'язаність до нас.

Собака чи кіт не може сам обрати, що їсти, куди йти чи як захиститись від холоду. Це відповідальність людини.

Що відбувається, коли відповідальності немає?

- **Щороку** мільйони домашніх улюбленців опиняються на вулиці, бо стали «непотрібними».
- **Покинута** тварина відчуватиме те саме, що й дитина, від якої відмовились батьки.
- **Вони можуть загинути** від голоду, холоду, жорстокості або ж потрапити до поганих рук.

2. БЕЗПРИТУЛЬНІ ДОМАШНІ УЛЮБЛЕНЦІ: чому їх так багато?

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

Якщо собака чи кіт залишаються нестерилованими та неконтрольованими для розмноження, подивіться, що може статися через шість років!
Демографічний вибух!!!

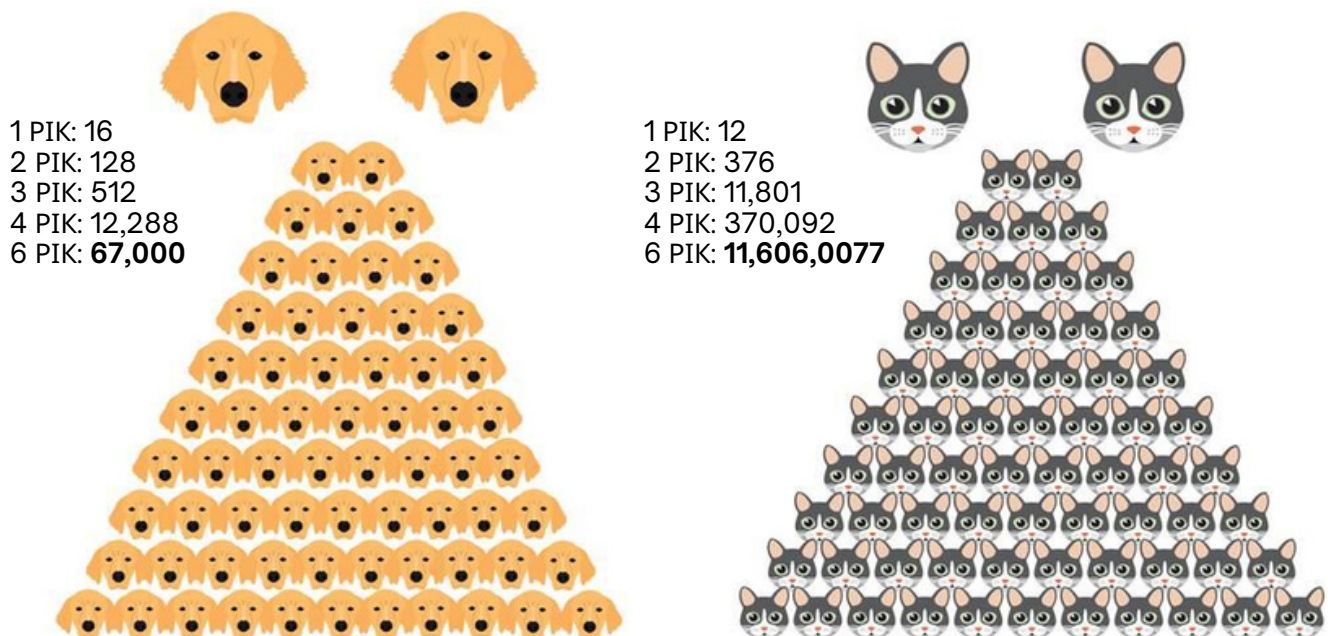

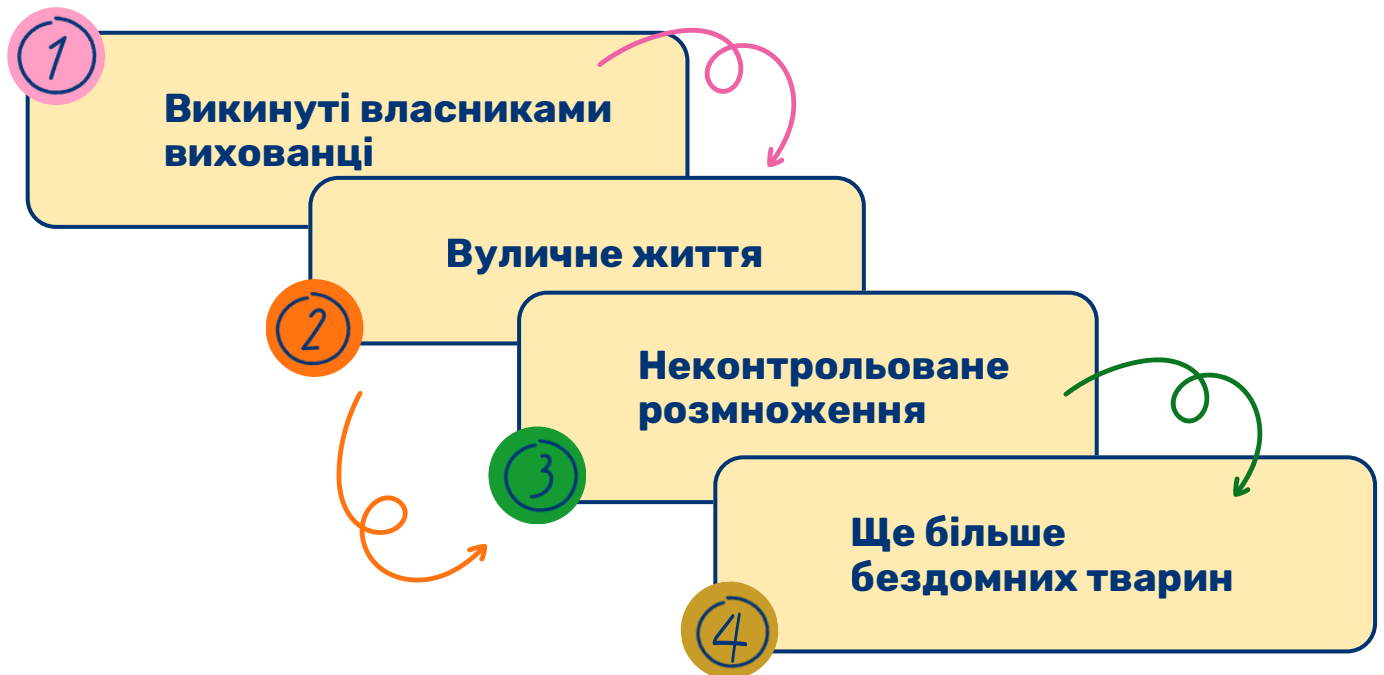
Рис2. Потомство однієї пари котів і однієї пари собак за 6 років – приклад можливого зображення, що демонструє ріст популяції безпритульних вихованців без стерилізації. Джерело: ResqCT

На вулицях міст ми часто бачимо собак і котів, які шукають їжу або ховаються від холоду.

Але ж звідки вони беруться?

Зверніть увагу на цей ланцюжок:

Що можемо зробити?

- ✓ Підтримувати стерилізацію — це **НЕ** жорстокість, а спосіб зменшити популяцію безболісно!
- ✓ Допомогати притулкам та зоозахисним ініціативам.
- ✓ Не залишати тварин напризволяще — за можливості шукати їм дім, а не просто годувати на вулиці.

Чому стерилізація?

- Без стерилізації безпритульних тварин з кожним роком стає більше. Зверни увагу на зображення (Рис. 2). Одна пара кішок і все їхнє потомство може народити близько 370 тисяч кошенят протягом 4 років.
- Стерилізовані домашні улюбленці живуть довше, захищені від ряду небезпечних захворювань та стають менш дратівливими.
- Стерилізована тварина відчуває лише легкий дискомфорт, що триває всього кілька днів, після чого їй стає значно краще.

3. ДИКІ ТВАРИНИ — НЕ АТРАКЦІОН!

Ви коли-небудь бачили тварин у цирку, дельфінарії чи на фото з контактного зоопарку чи з туристами?

Поміркуйте, чи вони щасливі?

Рис 3. Що справді відбувається під куполом цирку?

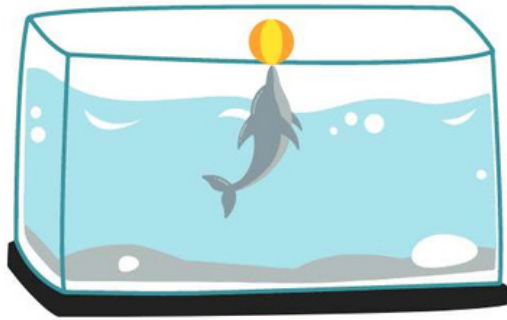
СУМНА ПРАВДА:

- Багато диких тварин потрапляють у розважальні шоу через **браконьєрство**.
- Вони проходять **жорстке дресирування**, де їх б'ють, морять голодом або ізолюють, щоб зробити «слухняними» та зручними для фотографування.
- **Життя в неволі для тварин є «тюремним ув'язненням»**: замість свободи — тісна клітка.
- **Це стосується не лише цирків, а й дельфінаріїв**. У воді, в якій там живуть дельфіни, не морська вода, а звичайна з-під крана, до якої додають «хлорку». Тому дельфінарії — не просто тюрма, а й місце, небезпечне для здоров'я тварин.
- Дослідження вчених доводять, що дельфіни мають імена та спілкуються між собою системою складних звуків. У зграї вони долають понад 100 кілометрів щодня, та не відчувають втоми, бо це для них життєва необхідність.

Поміркуй: чи можливо створити такі умови у басейні?

У неволі дельфіни мають у 42 857 разів менше місця, ніж дельфіни в дикій природі!

14m²

600,000m²

Рис 4. Дельфіни у неволі мають значно менше простору ніж у природі

АЛЬТЕРНАТИВИ:

- **Замість контактного зоопарку, цирку чи дельфінарію краще відвідати реабілітаційний центр для тварин, де вони перебувають під захистом.**
Однак пам'ятайте — треба поважати їхнє право на спокій та відновлення! Тому варто йти туди без корму, та не намагатися доторкнутися до тварин
- **Ніколи не погоджуватись і не платити за фото з екзотичними тваринами.** Бо таким чином ми власними коштами підтримуємо їх експлуатацію та сприяємо тому, щоб на стражданнях тварин заробляли недобросовісні люди.

Завдання

«Закони для захисту тварин»:

Чи може закон захистити диких тварин від неволі та забезпечити їхнє щасливе життя у природі? Якби ви були законотворцем (наприклад, депутатом/депутаткою чи юристом/юристкою), що б ви запропонували для захисту прав слонів, тигрів, чи дельфінів?

Наведіть приклади відповідальних, розумних та реалістичних законів:

1.

2.

3.

4.

5.

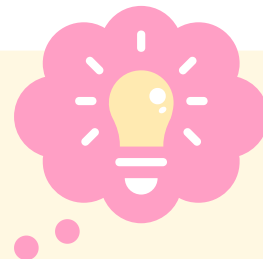
4. «ОБІЦЯНКА ЗАРАДИ ТВАРИН»:

Що, якби тваринки могли побачити, прочитати або відчувти наші щирі наміри допомогти? Пропонуємо дати справжню та щиру «обіцянку заради тварин»!

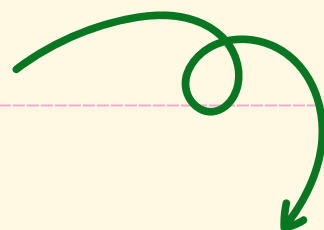
- Для цього оберіть «лапку» — слід який залишили тваринки у вашому зошиті.
- Напишіть там своє ім'я та щиру обіцянку.
- Потім виріжте «лапку» та помістіть/наклейте її на спільну з іншими «обіцянками» дошку чи аркуш паперу.

СЛІДИ ЛАПОК ТВАРИН

Тварини привітались з тобою, залишивши відбитки у зошиті:

- Підпиши якій тваринці може належати «лапа» - можливі варіанти: **слон, жаба, кінь, ведмідь, мавпа, миша, кіт, крокодил, лев, верблюд, орел, качка, собака, свиня, кенгуру.**
- Обери лапу для обіцянки - напиши поруч своє ім'я, обіцянку, виріж лапу та помісти на дошку поруч з обіцянками інших

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

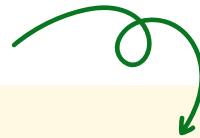

5. ЧЕКЛІСТ: «ЯК БУТИ СПРАВЖНІМ ДРУГОМ ТВАРИН?»

- ✓ Дбайте про домашніх улюбленців, а не просто «заводьте».
- ✓ Підтримуйте гуманні зоозахисні ініціативи та не будьте байдужими.
- ✓ Обирайте розваги без знущання з тварин.
- ✓ Розповідай як правильно поводитись з тваринами іншим, бо зміни починаються з нас!

ЖИТТЄВА СИТУАЦІЯ:

Ви виходите з дому, а біля під'їзду сидить маленьке цуценя.

Воно згорнулося в клубочок і тремтить від холоду.

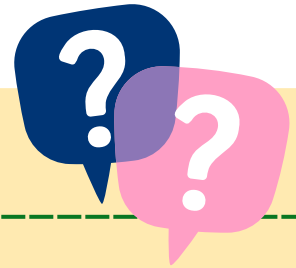
Очі — великі та сумні, ніби питають: «**Допоможете мені?**».

Ви роззираєтесь навколо. Можливо, у нього є господар? Але ні — воно зовсім одне.

Люди проходять повз. Хтось навіть зупинився, але тільки зітхнув, знизав плечима й пішов собі далі.

Рис 5. Покинутий собака

ЩО РОБИТИ?

- Варіант 1:** → ігнорувати, та піти у своїх справах. Може, хтось інший допоможе.
- Варіант 2:** → взяти додому... але чи дозволять батьки?
- Варіант 3:** → **шукати йому допомогу** — дізнатися, що можна зробити, щоб цуценя не залишилося на вулиці.

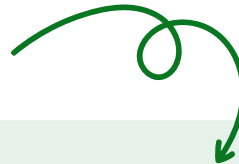
А тепер уяви, що це не просто історія. Щодня тисячі тварин опиняються у такій ситуації!

А що, якщо ти саме та людина, яка може змінити їхнє життя?

Обговоримо разом:

- Що ви відчули, коли уявили цю ситуацію?
- Що б ви зробили, якби це сталося насправді?
- І, нарешті, найголовніше наше питання:

**Ми — друзі для тварин,
чи загроза?**

САМОСТІЙНА ПРАКТИКА:

МІСІЮ ОБРАНО: «Я — ДРУГ ТВАРИН!»

Ваше завдання — стати справжнім рятівником для тих, хто не може попросити про допомогу.

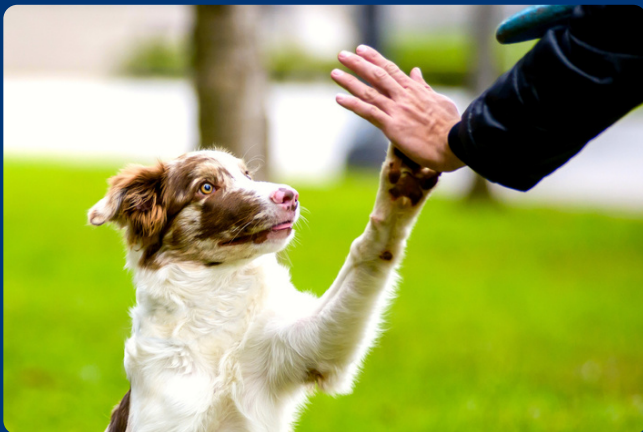

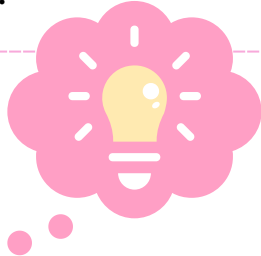
Рис 6. Діти – друзі тварин.

Оберіть щонайменше **одну з трьох мінімісій**, виконайте її та поділіться результатами!

ВАРІАНТ 1: ДОСЛІДНИК-ЗАХИСНИК

Завдання «Оберіть правильну допомогу!»

Уявіть, що ви знайшли бездомного собаку. Що б ви могли зробити? Оберіть приклади правильних варіантів:

-
- Напоїти та нагодувати.
 - Залишити тварину саму, вона якось дасть собі раду.
 - Попросити дорослих звернутися до волонтерів.
 - Забрати додому без дозволу дорослих.
 - Спробувати знайти інформацію про притулки у вашому місті або створити оголошення про те, що тваринка шукає дім.

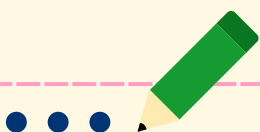
Запитайте у дорослих чи пошукайте інформацію в Інтернеті, дізнайтеся, які організації у вашому місті допомагають тваринам. Складіть список того, як можна допомогти:

- Чи можна приносити корм або ліки?
- Чи приймають волонтерів?
- Чи є гаряча лінія допомоги тваринам?

Назва організації

Чим
займається?

Як можна
допомогти?

РЕЗУЛЬТАТ: ЗРОБІТЬ КОРОТКИЙ ЗВІТ АБО МІНІПРЕЗЕНТАЦІЮ ДЛЯ КЛАСУ!

ВАРІАНТ 2: «ГОЛОС ТВАРИН»

Завдання «Розшифруйте важливе повідомлення!»

З'ЄДНАЙТЕ ПОЧАТОК ФРАЗИ З ПРАВИЛЬНОЮ ВІДПОВІДДЮ:

Якщо знайшли бездомного кота...

а) Переконайтеся, що зможете про нього дбати.

Собака не іграшка, тому...

б) Вона може постраждати від спеки або холоду.

Кожен відповідальний власник має...

в) Годувати, доглядати та любити свого улюбленця.

Не можна залишати тварину в машині, бо...

г) Повідомте дорослих або знайдіть волонтерів.

Якщо хочете завести улюбленця...

д) Не можна залишати його самого надовго!

Створіть плакат або листівку з важливою інформацією про гуманне ставлення до тварин.

Ваше повідомлення має бути простим і зрозумілим!

- **Як правильно доглядати за домашніми улюбленцями?**
- **Чому не можна залишати тварин на вулиці?**
- **Що робити, якщо знайшли бездомну тварину?**

РЕЗУЛЬТАТ: ПОКАЖІТЬ СВОЮ РОБОТУ У КЛАСІ, А ПОТІМ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЧИТЕЛЯ/ВЧИТЕЛЬКИ РОЗМІСТІТЬ ЇЇ У ШКОЛІ!

ВАРІАНТ 3: «ДРУЗИ НЕ РОБЛЯТЬ БОЛЯЧЕ»

Завдання **МОЖНА** / **НЕ МОЖНА**

Що можна і не можна робити щодо тварин?

Обведіть приклади правильних дій **зеленим кольором**, а неправильних — **червоним** (або обведіть правильні, неправильні — закресліть):

- Лякати, кричати чи тягнути за хвіст.
- Гладити тварину, якщо вона не проти.
- Забезпечити чистою водою та їжею.
- Ігнорувати хвору чи поранену тварину — їй потрібна допомога!
- Залишати тварину в машині на спеці чи холоді — це небезпечно!
- Гуляти з собакою на повідці, щоб він не загубився.
- Тримати собаку на ланцюгу — він має право на рух.
- Допомогати бездомним тваринам — підгодовувати, будувати укриття.
- Якщо бачиш загублену тварину — повідомити дорослих або звернутися до волонтерів.
- Виганяти тварину на вулицю, якщо вона жила вдома.

Тепер поміркуйте, напишіть і намалюйте, що ви можете зробити, щоб життя тварин стало кращим.

Приклади

«Я не залишу kota без води влітку»

«Я попрошу батьків допомогти тваринам у притулку»

РЕЗУЛЬТАТ: НАМАЛЮЙТЕ ЩОНАЙМЕНШЕ ОДНУ ДОБРУ СПРАВУ, ЯКУ ВИКОНАЄТЕ!
ПОДІЛІТЬСЯ РЕЗУЛЬТАТОМ З КЛАСОМ

РЕФЛЕКСІЯ

Емодзі-шкала «Зоодрузи»:

Уявіть, що ви — справжній лідер національного природоохоронного парку, а за вами слідують ваші маленькі друзі-тваринки.

Виберіть емоді, який показує, як ви себе почуваєте сьогодні:

«Я — муркотливий/-а експерт/-ка!»

(Все зрозуміло, я відчуваю радість, готовий/-а допомагати іншим!)

«Я трохи нявкаю...»

(Є моменти, після яких залишились запитання, але я знаю, що зможу розібратися.)

«Мені здається, що я сьогодні трохи сумую»

(Деякі теми були складними, і я хочу ще раз обговорити їх з однокласниками та вчителем/вчителькою.)

ШКАЛА САМООЦІНЮВАННЯ «ДРУГ ТВАРИН»:

Оберіть кількість друзів-тварин, що йдуть за вами — це покаже ваш настрій наприкінці уроку.

SUZIRIA
Goods for pets

UAnimals

У вільний від відпочинку час:

**Відео для перегляду вдома з рідними/
друзями:**

Добірка фільмів про тварин від MEGOGO
та UAnimals (QR CODE)

Для читання:

«П'ять захопливих історій про добро,
людяність і чуйність» – підбірка дитячої
літератури премії «Гуманна книжка» від
UAnimals

Інтерактивні завдання — перевір себе

Детективна справа 1:
“Допоможи тваринам!”

Детективна справа 2:
“Про що мріють улюбленці!”

